

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БЮРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ТА

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА

САНаторій «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

ДОВКІЛЛЯ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(17-19 КВІТНЯ 2008)

з тепловою
подякою

УЖГОРОД
Видавництво УжНУ «Говерла»
2008

МОЖЛИВОСТІ КОРЕННІЙ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ДОВКІЛЛЯ ЗАСОБАМИ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ. ТЕОРЕТИЧНЕ ТА КЛІНІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ.....	118
I. ЙОДНА НЕДОСТАТНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЗДОРОВЯ ЛЮДИНИ.....	119
Корзун В.Н., Парац А.М., Колесников М.К., Глиника З.І. ЙОДДЕФІЦІТНІ ЗАХВОРЮВАННЯ: НОВІ ПОГЛЯДИ НА ЕТІОЛОГІЮ, ПАТОЛОГІЮ ТА ПРОФІЛАКТИКУ.....	120
Бебешко В.Г., Бруслова К.М., Лізогуб В.О., Равінський В.І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БІОГЕЛЬЮ «ЛАМІДАН» ® У ХВОРИХ НА ОНКОГЕМАТОЛОГІЧНУ ПАТОЛОГІЮ ТА ХРОНІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ШЛУНКОВО-КІШІКОВОГО ТРАКТУ.....	121
Ростока Л.М., Туряниця І., Ангеловічова М., Габан М., Балінт Л.І., Фабрі З.Й. ЙОДОВАНА ОЛІЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕННІЙ ЙОДДЕФІЦІТУ.....	122
Ганич М.М., Ганич О.М., Мельниченко В.М., Панаїт В.І., Коваль В.Ю., Скаканіді С.І., Шкумбатюк Р.С. «ЙОДІС-КОНЦЕНТРАТ» ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ УСКЛАДНЕНЬ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ І ПОЛОГІВ	123
Лізогуб В. О., Равінський В. І. БІОГЕЛЬ «ЛАМІДАН» - ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКА ЙОДДЕФІЦІТНИХ СТАНІВ.....	124
Пічкар І.І., Голубка Т.В., Корсак Ю.В., Крафчик О.М., Басараб С.Ф., Качур М.М., Олексик О.Т., Шницер С.М., Тинта С.С., Соскида Л.Б. ДЕФІСИТ ЙОДУ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ У ДІТЕЙ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	125
Матасар І.Т., Горчакова Л.А., Матасар В.І., Петришенко Л.М. ПРОФІЛАКТИКА ЙОДДЕФІЦІТУ СЕРЕД ВАГІТНИХ - ЗАПОРУКА НАРОДЖЕННЯ ЗДОРОВОЇ ДИТИНИ.....	126
Вадзюк С.Н., Папінко І.Я., Денефіль О.В., Каплун В.А. ЗМІНИ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ І БІОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ШКОЛЯРІВ У ЙОДДЕФІЦІТНОМУ РЕГІОНІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ КОРЕННІЙ МОЛОКОМ, ЗБАГАЧЕНИМ ЙОДОМ	127
	143

Ангеловічова М., Туряниця І., Ростока Л. ЙОДОВАНА ОЛІЯ І ХАРЧОВІ ЯКОСТІ СТЕГНОВИХ І ГРУДНИХ М'язів БРОЙЛЕРІВ.....	149
Григор'єва М.О. ЙОДДЕФІСИТ ТА МЕТОДИ ЙОГО ПРОФІЛАКТИКИ.....	151
Задорожний І.М. ЙОДНА НЕДОСТАТНІСТЬ – ПРОБЛЕМА ЛЮДСТВА.....	154
Ганич О.М., Равінський В.І., Ганич Т.М., Лізогуб В.О., Скаканіді С.І., Ромочуська І.І., Добош Ю.М., Цімбета О.М., Шкумбатюк Р.С. «ЛАМІДАН» В КОРЕННІЙ ЙОДДЕФІЦІТУ В ОРГАНІЗОВАНОМУ КОЛЕКТИВІ ШКОЛЯРІВ.....	158
Бобинець Н.В., Ганич Т.М., Свистак В.В., Козич С.В. ВПЛИВ ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ НА ПЕРЕБІГ ВИРАЗКОВОЇ ХВОРОБИ ШЛУНКА ТА 12-ПАЛОЇ КІШКИ НА ФОНІ ЙОДДЕФІЦІТНОГО СТАНУ.....	162
Бобик Ю.Ю. КЛІНІКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЧАСТОТИ УСКЛАДНЕНЬ ПЕРЕБІГУ ГЕСТАЦІЙНОГО ТА РАННЬОГО НЕОНАТАЛЬНОГО ПЕРІОДУ В УМОВАХ ПРИРОДНОЇ ЙОДНОЇ НЕДОСТАТНОСТІ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	165
Маляр В.А., Маляр В.В., Ломага Ю.Ю., Віраг М.В. ЙОДНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАГІТНИХ З ФІЗІОЛОГІЧНИМ ПЕРЕБІГОМ ВАГІТНОСТІ В УМОВАХ ПРИРОДНОЇ НЕСТАЧІ ЙОДУ.....	169
Александрова М. Я., Пітюлич В. М. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ.....	171
Ганич М. М., Ганич О. М., Мельниченко В. М., Панаїт В. І., Бобик Ю. Ю., Качала В. Ю. «ЙОДІС-КОНЦЕНТРАТ» ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ.....	173
Подрушняк А.Є., Труш О. ПОДОЛАННЯ ЙОДНОГО ДЕФІСИТУ. СВІТОВИЙ ДОСВІД....	177
ІІ. РОЛЬ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОДАТКІВ В ОЗДОРОВЛЕННІ ЛЮДИНИ.....	178
Ján Brindza, Olga Grygorieva ,Svetlana Klimenko, Dezider Tóth FORGOTTEN AND UNDERUTILIZED PLANT SPECIES IN FOOD-INDUSTRY AND LANDSCAPING	178

найвища у передгірному регіоні і найнижча у гірському, відповідно на 42 %.

Таким чином, частота ускладнень вагітності та раннього неонатального періоду найчастіше спостерігається у низинному регіоні, окрім вроджених аномалій, показник яких найвищий у передгірному регіоні.

Висновки

Проведений порівняльний аналіз частоти ускладнень в перебігові вагітності та раннього неонатального періоду в умовах йодної недостатності в Закарпатській області у трьох геохімічних регіонах на підставі наявних статистичних даних протягом 2006 р. не дає можливості встановити пряму залежність між цими патологіями та недостатністю йоду в навколишньому середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боднар П.М. Йододефіцитні розлади – актуальні медико-соціальні проблеми // Лікарська справа. – 2001. – №3. – С. 8-10.
2. Пічкар І. І., Фабрі А.З., Крафчик О.М. Епідеміологія зобової ендемії в Закарпатській області. – Мат. Пленуму асоціації сіндромологів України. – Львів, 22-23.06.2003. – С. 86-88.
3. Попольский В.В., Хоминская З.Б., Козар В.Я. Репродуктивное здоровье женщин fertильного возраста и дефицит йода как фактор риска его нарушений // Здоровье женщины. - 3(19). – 2004. - №.3(19). - С. 165-171.
4. Туряница И.М., Фабри З.Й., Пашенко А.Е. и др. Йодно-тиреоидный статус организма в условиях йодного дефицита. – Ужгород: Патент. - 1996. – 143 с.
5. Delange E. The disorders induced by iodine deficiency. // Thyroid. - 1994. – Vol. 4. – P.107-128.
6. Glinoer D. Pregnancy and iodine. // Thyroid. – 2001. – Vol. 11(5). – P.471-481.

SUMMARY

CLINICAL-STATISTICAL ANALYSIS OF FREQUENCY OF COMPLICATIONS OF GESTATION AND EARLY NEONATE PERIODS IN CONDITIONS OF NATURAL IODINE DEFICIENCY IN TRANSCARPATHIAN REGION
Bobik Y.

Analysis done on the basis of statistical data in three geochemical regions during 2006 doesn't give us possibility to determine direct

dependence among pathologies of pregnant and their neonates with environmental iodine deficiency.

ЙОДНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАГІТНИХ З ФІЗІОЛОГІЧНИМ ПЕРЕБІГОМ ВАГІТНОСТІ В УМОВАХ ПРИРОДНОЇ НЕСТАЧІ ЙОДУ

Маляр В.А., Маляр В.В., Ломага Ю.Ю., Віраг М.В.
Ужгородський національний університет, м. Ужгород,
Україна

Вагітність висуває підвищені вимоги до різноманітних систем і, зокрема, до щитоподібної залози [1,2,3]. В умовах природного дефіциту йоду виникає дисбаланс тиреоїдних гормонів, що є однією із основних причин зростання акушерської і перинатальної патології.

Недостатнім є вивчення питання йодного забезпечення вагітних в умовах природного йододефіциту.

Метою проведеного дослідження було вивчення йодного забезпечення вагітних з фізіологічним перебігом вагітності в умовах природної нестачі йоду.

Матеріали і методи. Кількісне визначення йодного забезпечення організму проведено у 50 вагітних з нормальним перебігом вагітності. Вміст йоду в сечі визначали в Інституті сіндромології та обміну речовин АМН України (м. Київ) на спектрофотометрії CECIL 1010 при довжині хвилі 405 нм. Концентрація йоду розраховувалася за програмою стандартних показників.

Статистичну обробку отриманих даних проводили програмою Statistica (критерій Стьюдента).

Результати дослідження та їх обговорення. На основі кількісного вивчення йодного забезпечення у 50 вагітних встановлено, що навіть при нормальному перебігу вагітності в умовах нижнього рівня фізіологічного забезпечення організму йодом (100 мкг/л) у 3,3% вагітних спостерігається помірний ступінь тяжкості йодної нестачі (медіана йодурі становить 48,22 мкг/л), у 23,3% вагітних – легкий (медіана йодурі 86,48 мкг/л).

При дослідженні рівня гіпофізарно-тиреоїдних гормонів у жінок при фізіологічному перебігу вагітності і недостатній

насиченості організму йодом активація функції щитоподібної залози спостерігається з I триместру вагітності, що характеризується достовірним підвищеннем Т4 і Т3. У другому триместрі спостерігається незначний ріст ТТГ (з $3,34 \pm 0,05$ мМО/ мл у I триместрі до $4,12 \pm 0,08$ мМО/мл у II триместрі) та ТЗ (з $2,01 \pm 0,04$ нмоль/л у першому до $2,78 \pm 0,07$ нмоль/л у другому).

Таким чином, у вагітних, які постійно проживають в умовах природного йодного дефіциту, спостерігається навіть при фізіологічному перебігу вагітності напруження гіпофізарно-тиреоїдної системи внаслідок недостатнього забезпечення йодом материнського організму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малір В.А., Малір В.В., Ломага Ю.Ю. Деякі аспекти репродуктивного здоров'я у жінок в умовах природного йодного дефіциту // Вісник наукових досліджень, - 2002, - №2. - С.236-237.
2. Ломага Ю.Ю. Деякі аспекти клініко-статистичних даних стану репродуктивного здоров'я жінок із внутрішньоматковою загибеллю плода та самовільними викиднями в анамнезі // Вісник наукових досліджень, - 2003, - №1. - С.194-195.
3. Солярова В.О., Пирогова В.І. Тиреоїдний статус породіль та новонароджених в умовах ендемічного регіону // експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія. - 2002. - №3. - С.67-71 .

SUMMARY

PROVIDING IODINE OF PREGNANT WITH PHYSIOLOGY
MOTION OF PREGNANCY IN CONDITIONS OF NATURAL
IODINE DEFICIT

Malyar V.A., Malyar V.V., Lomaga Yu.Yu., Virag M.V.

At pregnant which constantly live in the conditions of natural iodine deficit is observed, even, at physiology motion of pregnancy of tension of the hipofizo-thyroid system, as a result of the insufficient providing by the iodine of maternal organism.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ

БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ

Александрова М. Я., Пітюлич В. М.

Ужгородський національний університет, м. Ужгород,
Україна

Вступ. Сучасна концепція патогенезу бронхіальної астми (БА) описує його як хронічний запальний процес бронхіальної стінки, що призводить до розвитку бронхіальної обструкції та підвищеної гіперреактивності бронхів у. відповідь на різноманітні стимули скзо - (мікроорганізми, ферменти, пил, антибіотики) і ендоалер-генного походження [1,5].

Важливим етіологічним фактором розвитку астми вважають стан навколошнього середовища. Глобальною проблемою на сьогодні є зміна природних екзоалергенів під впливом факторів довкілля, що проявляється в зміні антигенної структури етіологічних чинників, їх властивостей і дії на організм [3]. Встановлено також можливість посилення алергічної дії природних алергенів під впливом токсичних речовин, які містяться в атмосферному повітрі: аміаку, хлору, фтору, окисненових радикалів, сульфатів, нітратів, продуктів згорання дизельного палива тощо. [2,4].

Однак в практичному відношенні важливим є те, що вказані фактори є керованими, наприклад, екологія навколошнього середовища та житла [1, 3].

Мета дослідження. Метою нашого дослідження було встановлення залежності протікання БА від різноманітних чинників навколошнього середовища.

Матеріали та методи. З метою вивчення даної проблеми ми обстежили 150 хворих на БА середнього ступеня тяжкості, перsistуючу у фазі нестійкої ремісії. Діагноз бронхіальної астми встановлювали на основі уніфікованих діагностичних критеріїв на підставі наказу МОЗ України за № 128 від 19. 03. 2007 р.

Серед даного контингенту хворих було 69 % жінок та 31 % чоловіків віком від 19 до 66 років (середній вік склав 42,5 років). Середня тривалість протікання хвороби становила 10 років, а кортикостероїдна терапія - 8 років (системними формами кортикостероїдної терапії користувались 15 % обстежених